

RÒMUL BROTONS

Dissenyador, escriptor, divulgador de la ciutat de Barcelona

Interessos No se li acaben els temes per explorar: s'apassiona per les joguines, per les botigues singulars, pels parcs d'atraccions urbans o pels viatges en globus que es feien al segle XVIII i XIX. I ho explica en llibres amens i divulgatius

“Els centres de les ciutats, amb tantes franquícies, són com aeroports”

ÀLEX GUTIÉRREZ

Format en el disseny gràfic, s'ha fet càrrec, amb Elisenda Albertí, de l'editorial fundada pel pare d'ella i que era coneguda sobretot pels diccionaris. Però els temps canvien i ara de diccionaris se'n venen pocs, així que s'ha reorientat el negoci cap a llibres singulars, sempre en estoc, i amb cura per la presentació gràfica.

D'on li ve l'amor per Barcelona?

És innat. Ja m'agradava la ciutat de petit, quan vivia al barri de Sants. O al·lucinava quan em portaven al Raval, d'on era el pare. El moviment del carrer em fascinava i em deixava perplex.

Què sent quan hi passeja ara?

S'ha perdut una part important d'aquell ambient popular. Però és la història del Raval: els últims que arriben a Barcelona s'instal·len al Raval, així que és natural que hi hagi aquesta evolució i es renovi. Canvia i, per tant, és natural que n'acabis tenint un record boirós, infantil i idealitzat.

I per la Rambla encara hi passeja? Conec no pas poca gent que l'evita sempre que pot...

Hi passejo, però a vegades costa. Solen evitar-la entre juny i octubre, però la resta de l'any procurem passar-hi, gairebé per obligació, per allò de no claudicar. S'ha convertit en un territori absolutament turístic.

Les botigues de sempre s'estan perdent.

La gent normal ja no pot afrontar obrir una botiga singular, amb tanta franquícia. Ara anem a tongades i tothom ven el mateix. Quan surten gelateries italianes –italianes entre cometes– n'apareixen com bolets l'una al costat de l'altra. El monocultiu està destruint el caràcter del comerç a tot arreu. Els centres de les ciutats, amb tantes franquícies, ja són com aeroports. Però no sé com s'hi pot lluitar perquè, al final, qui mana és el consumidor.

És novetat el llibre *La ciutat trasbalsada*, que explica els convulsos anys del 1901 al 1910. ¿Vol arribar fins a l'actualitat?

Sí, en la mesura que ho puguem anar fent. Vam partir de la base del llibre sobre l'11 de setembre del 1714 que havia fet el Santiago Albertí i que vam reeditar, perquè la història quedava molt ben explicada. Després vam fer un volum que cobria des d'aleshores i fins al 1860, i un altre que abraçava els anys posteriors fins al final del segle XIX. La idea ara és avançar decenni a decenni.

Hi ha molts llibres sobre Barcelona. Quina li agradaria que fos la seva aportació específica?

Intento que siguin una mena de relat periodístic sobre les coses que passaven. I parlar dels fets polítics

però, sobretot, de com això afectava la vida quotidiana de la gent. Miro de posar-me en el lloc del ciutadà.

Quina època històrica de Barcelona li agradaria visitar?

M'agradaria veure la ciutat quan encara tenia muralles i portes que calia obrir i tancar. Amb el futur Eixample encara com un erm. I els pobles més enllà de la zona d'exclusió militar, que acabarien sent barris. Devia ser una vida horrible, però m'agradaria veure-ho.

Té fal·lera pels parcs d'atraccions urbans i ha escrit la història dels que hi ha hagut a la ciutat.

M'atrauen perquè expliquen la manera com es distreu una ciutat determinada. Potser estan desfasats i en extinció per la pressió urbanística, però sovint recullen la identitat d'un lloc. Si queda un parc d'atraccions a Barcelona com el del Tibidabo és perquè és en una zona poc propícia a l'especulació.

I, dels que ja han desaparegut, ¿quin voldria haver vist?

Els Camps Elisis: segur que eren una cosa espectacular. En ple passeig de Gràcia. Tenia atraccions però eren sobretot un gran jardí amb pèrgoles, balls, distraccions, castells de focs, ascensions en globus... Ara seria al·lucinant. I era enorme. Ocupava cinc illes de l'Eixample de llarg per quatre d'amplada. Però va durar poc: quan es tiren les muralles, comença a construir-se la ciutat.

¿Diria que els parcs d'ara mantenen aquell caliu?

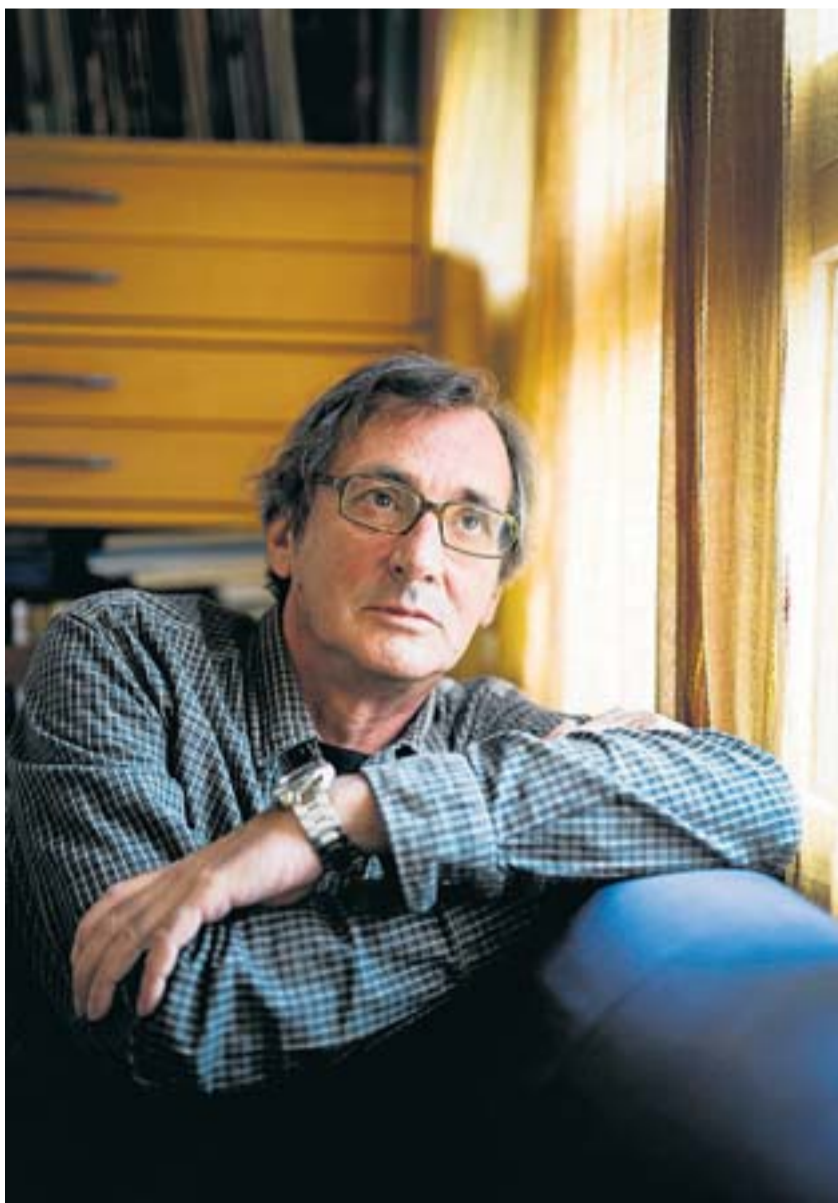
Ara les atraccions són pura tecnologia i ja està. Proporcionen unes sensacions bestials, algunes per no pujar-hi [riu], però han perdut la poètica. Per això té encant el Tibidabo. Pujar a l'avió ja no és com quan ho feia la gent que no havia volat mai. Però encara transmet coses, perquè és un viatge en el temps.

Ha estudiat també personatges singulars barcelonins. Quin és el seu preferit?

Antoni Llussià. Era un estafador professional que, en una ocasió, es va fer passar pel rei Alfons XIII i va deixar un compte monumental sense pagar a l'Hotel Saint-Moritz. Parlava sis o set llengües i es va casar amb moltes senyores riques, a les quals deixava puntualment després d'haver-ne obtingut els diners. El van tancar a mil presons i va fugir de totes. Es va acabar casant, finalment i de debò, amb la filla d'un dels seus carcellers.

I quins són els personatges equivalents ara?

El Sempronio deia que el tipus popular es va acabar amb la guerra, perquè es va endur la innocència. A la Monyos avui la tancaríen en un frenopàtic i s'ha acabat. —

Ròmul Brotons acaba de publicar *La ciutat trasbalsada*, que analitza Barcelona entre els anys 1901 i 1910. FRANCESC MELCION

“M'atrauen els parcs d'atraccions perquè expliquen la manera com es distreu una ciutat determinada”

“Sempronio deia que el tipus popular es va acabar amb la guerra. A la Monyos avui la tancaríen al frenopàtic”